

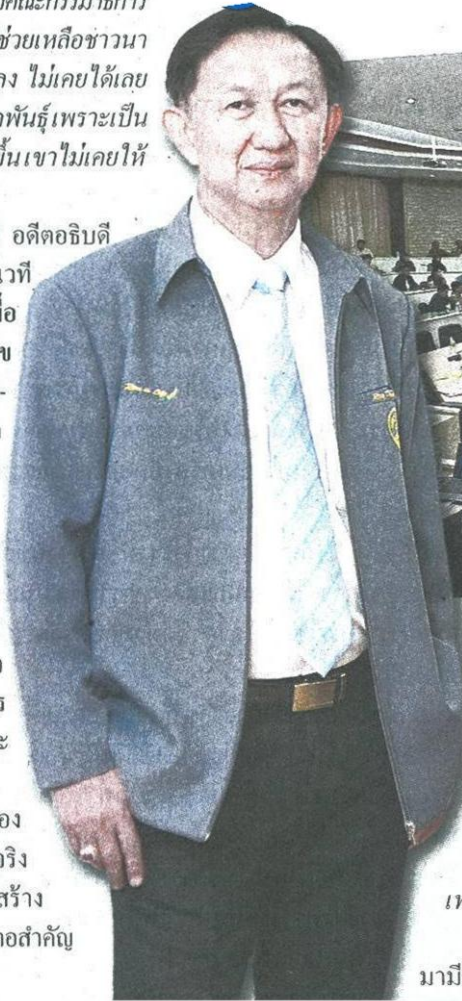
“จะปฏิรูประบบช่วยเหลือชาวนา จังหวะที่มี คสช. เหมาะที่สุด ถ้ารอให้มีรัฐบาลเลือกตั้งไม่มีทางเป็นไปได้เลย เพราะประสบการณ์รับราชการมาหลายสิบปีทำงานเรื่องข้าวกับนักการเมืองมาหลายรัฐบาลเห็นอะไรมาเยอะ ทำให้รู้ที่เขาพูดหาเสียงพูดอย่างทำก็อีกอย่าง ประชุมคณะกรรมการงบประมาณเราของงบประมาณไปช่วยเหลือชาวนาให้ผลิตข้าวได้มากขึ้น ต้นทุนต่ำลง ไม่เคยได้เลยแม้แต่ของบให้ชาวนาเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์เพราะเป็นสิ่งที่เห็นชัดช่วยให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นเขาไม่เคยให้งบประมาณมาเลย”

นายชัยฤทธิ์ คำรงเกียรติ อดีตอธิบดีกรมการข้าว กล่าวเปิดประเด็นในเวทีโครงการสัมมนา Road Map เพื่อการพัฒนาการเกษตรและแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน: กรณีอนาคตข้าวไทย เพื่อเสนอต่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

พร้อมชี้ให้เห็นจุดด้อยของข้าวไทย โดยเฉพาะประเด็นที่ คสช. ให้ความสนใจ...ต้นทุนการผลิตข้าวของไทยสูงแต่ได้ผลผลิตต่ำ เลย์จำกัดมาตรการลดต้นทุนการปลูกข้าวมาใช้แทนรับจำนำและประกันราคา

อดีตอธิบดีกรมการข้าว มองว่าจะลดต้นทุนให้ได้ผลอย่างแท้จริงและยั่งยืน จะต้องเน้นไปที่โครงสร้างพื้นฐานของการทำนา อันเป็นต้นตอสำคัญที่ทำให้ต้นทุนสูงผลผลิตต่ำ

วิถีชีวิต..ประชาธิปไตย โอกาสทองช่วยชาวนา(1)



นั่นคือ...น้ำและดิน

“ข้าวเป็นพืชที่ใช้น้ำเยอะ แต่ระบบชลประทานของไทยสามารถส่งน้ำเข้าถึงพื้นที่แค่ 22% ของพื้นที่เกษตรที่มีเอกสารสิทธิ เมื่อหันไปดูคู่แข่งสำคัญ ชลประทานเวียดนามทำได้ถึง 85% คงไม่ต้องบอกว่าทำไมเขาถึงได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าเราเท่าตัว”

ดินก็เช่นกัน นายชัยฤทธิ์ บอกว่า ที่ผ่านมามีปลูกพืชปรับปรุงดินหลังนาทันทีไถน หรือไม่ได้ทำกันเลย ไถกลบตอซังก็แทบไม่ทำกันดิน

นาเลยเสื่อมคุณภาพเพราะขาดอินทรีย์วัตถุ ทำให้ต้นข้าวไม่แข็งแรง ไม่มีภูมิต้านทานศัตรูโรค... ต้องใช้ปุ๋ยใช้ยามากขึ้น เลยเป็นเหตุให้ต้นทุนสูง

“เราเป็นประเทศเกษตร ใช้ปุ๋ยเยอะมาก นำเข้า 100% ยิ่งกว่าน้ำมัน ทำไมเราถึงไม่มีโรงงานปุ๋ยเป็นของตัวเอง ทั้งที่มีวัตถุดิบบางตัวให้ผลิตได้เอง ไม่รู้เป็นเพราะเกรงใจพ่อค้าปุ๋ยคนไทยถึงทำไมได้ ถ้าเราไม่มีโรงงานปุ๋ยเองหวังพึ่งแต่นำเข้า ไม่มีทางที่จะลดต้นทุนให้ชาวนาได้ถาวร”



ไม่เพียงแต่โครงสร้างพื้นฐานการผลิตข้าว ต้องปฏิรูปเท่านั้น การตลาดข้าวก็ต้องปฏิรูปด้วยเช่นกัน...ในห่วงโซ่การผลิตไปจนถึงมือผู้บริโภค ชาวนา-โรงสี-ข้าวถุง-ผู้ส่งออก

“ในสี่ภาคการผลิต โรงสี-ข้าวถุง-ผู้ส่งออก ยากจนหรือไม่ ส่วนแต่มีฐานะร่ำรวยจากการผลิตของชาวนา และทั้งที่ในกระบวนการทั้งหมด ชาวนาเป็นภาคการผลิตที่เหนื่อยมากที่สุด แต่ทำไมถึงยังยากจน คนที่เหนื่อยน้อยกลับร่ำรวย นี่คือการไม่เป็นธรรมที่จะต้องปฏิรูปอีกเช่นกัน เพื่อกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม สังคมจะได้อยู่กันอย่างมีความสุขมากขึ้น”

นั่นเป็นเพียงแค่เสียงของอดีตข้าราชการเท่านั้น แล้วเสียงเรียกร้องของชาวนาในห้วงเวลานี้ต้องการอะไรจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ... ติดตามในตอนต่อไป.

ชาติชาย ศิริพัฒน์